

PRZEMIANA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7302.

Lwów, czwartek, 15 stycznia 1925

Rok XVI.

Incydent w podróży min. Skrzyńskiego.

Spór dwu komisji o ministra. — Król włoski nie podpisał dekretu rozwiązującego parlament. — Judenicz przygotowuje nową wyprawę przeciw Sowietaom. — Ważne dla emerytów rozstrzygnięcie.

Ołaczego oportunisty gospodarczy znajduje obecnie uzasadnienie.

Lwów, 13. stycznia.

Świat zaczyna na nowo oddychać swobodniej. Minął rok 1924 będący przełomem w dziejach gospodarki świata w ogólności, a Europy w szczególności. Po niesłychanych zmaganiach z tysiącami przeciwnościami, po usunięciu niemal ostatnich zapór stworzonych przez wojnę światową, po przebyciu olbrzymich kataklizmów gospodarczych — myśli zdrowej normalnej działalności na polu polityki ekonomicznej zwyciężyła. Zwycięstwo to łatwym nie było i dużo egzystencji spłynęło wraz z falami najrozmaitszych inflacji, dewaluacji, krachów giełdowych i innych kłesk społecznych, zanim ludzkość znalazła drogę do samej siebie.

W Anglii i Stanach Zjednoczonych utrwalono położenie polityczne przez ostatnie wybory na jakich 4 do 5 lat, we Francji doszedł do steru rząd, który również strzegąc bacznie wypełnienia traktatów pokojowych, nie zamyka jednak oczu dla konieczności gospodarczego współżycia. Polska, Niemcy, Austria i Węgry przeprowadziły stabilizację swych walut, opartą częściowo na zupełnym przekształceniu przez wprowadzenie nowego systemu monetarnego.

Ale niedość na tem. Ruchy społeczne tak ostre a tak dla dotychczasowego ustroju niebezpieczne, straciły swoją siłę. Bezrobocie stale się zmniejsza, strejki, dawniej rzecz codzienna, dziś zdarzają się sporadycznie.

Wprawdzie wrzód inflacji nie został do szczytu wypalony i dalej zagraża rozmaitym państwom, ale stracił on już cechy prawdziwie groźne. Anglia rozpoczyna akcję deflacyjną, nie ukończyła jej jednak jeszcze i posiada obieg banknotów 12 razy większy od przedwojennego, ale akcja sanacyjna postępuje pomyślnie naprzód. Giełda jest najlepszym wykładnikiem zaufania pokładanego przez świat do jakiejś waluty, a właśnie tu widzimy stały

pochód funta angielskiego w dół — do równi złota, od której dzieli go jeszcze disagio około 2%. Francja nie powiększa wprawdzie u siebie inflacji papierowego pieniądza, a zapas złota Banque de France przewyższa znacznie zapas z czasów przedwojennych, cierpi jednak pod wpływem inflacji kredytowej i ugięła się pod ciężarem olbrzymich długów wojennych. Podobnie ma się rzecz z całym szeregiem państw europejskich. Nawet tam, gdzie inflacja pieniądza papierowego t. zn. nadmierny obieg tego pieniądza w stosunku do pokrycia, powodu-

jący zanik wartości środków obiegowych, zdołano zahamować lub zupełnie usunąć — nawet tam dopatrzeć się można całego szeregu rozmaitych inflacji, pod którą to nazwą rozumiemy wszelkie wybujałości ciężarów obarczających gospodarstwo społeczne, czy to podatkowych, czy to kredytowych, czy spowodowanych nadmiernymi kosztami produkcji i w związku z tem — drożyzną i t. p.

Możnaby tych rozmaitych braków naliczyć jeszcze sporo. Kto jednak uświadomi sobie, ile dużo częstszych i niebezpieczniejszych

burz przeciągnęło nad światem, ten przyzna, że wstępujemy z nowym rokiem w bardziej pogodny dziedzin życia gospodarczego.

Jesteśmy dziś jeszcze bardzo oddaleni od tego, by każda pracująca dłoń, znalazła możliwość owocnej działalności. Ilość bezrobotnych w Europie zresztą stale, jak wyżej zaznaczyliśmy malejąca, wynosiła z końcem roku 1924 jeszcze jakich 2 i pół miliona. Zjawisko to mniej będzie dziwnem, jeśli uprzątniemy sobie, że przed wojną z samej Europy rocznie około milion ludzi szło za wielką wodę w poszukiwaniu pracy, podczas, gdy dziś ilość emigrantów, dzięki ustawowym ograniczeniom, wprowadzonym przez rząd Stanów Zjednoczonych, zmalała do 20 tysięcy rocznie.

Produkcja światowa wzrasta i zbliża się powoli do przedwojennego poziomu, a specjalnie, o ile chodzi o produkcję żelaza, wkrótce znacznie cyfry przedwojenne przewyższy. Już przed świętami Bożego Narodzenia nawiązano rokowania między francuskim a niemieckim przemysłem żelaznym celem stworzenia potężnego kartelu. Rokowania te zapowiadają się pomyślnie, a przez przyłączenie się do tego kartelu przemysłu austriackiego, polskiego i czeskiego powstałby kolosalny kontynentalny blok.

Także i handel zagraniczny Eu-

Zerwane rokowania francusko-niem.

Paryż, 13. stycznia. (Tel. G. P.)

Nie ulega już wątpliwości, że francusko-niemieckie rokowania handlowe zostały zerwane. Delegacja niemiecka zawiadomiła stronę francuską, że rząd niemiecki nie może

zgodzić się na zaproponowane przez Francję prowizorium. Nowe zaś propozycje francuskie delegacja niemiecka przedłożyła lojalnie swemu rządowi, choć niema wiele nadziei ich przyjęcia.

Król włoski nie podpisał dekretu rozwiązującego parlament.

ODROCZENIE KAMPANII WYBORCZEJ. — RZĄD ZWALCZA ZA-RÓWNO MASONERJĘ, JAK I ZAKONY KATOLICKIE.

Wiedeń, 13. stycznia. (Tel. G. P.)

„Abend“ donosi z Rzymu: Rząd przedłożył królowi dekret dotyczący rozwiązania parlamentu, król jednak nie chciał podpisać tego aktu. Fakt ten, jak również uchwała opozycji, na podstawie której opozycja postawiła wspólnego kontrandydata przeciw każdemu kandydatowi rządu, przyczynił się do odroczenia kampanii wyborczej na

czas nieokreślony.

Dziennik donosi również, że w 67 miejscowościach przedsięwzięto rewizje domowe i aresztowano wielu socjalistów i członków katolickiego stronnictwa ludowego. Rządowy projekt ustawy o stowarzyszeniach skierowany jest nie tylko przeciw wolnomularstwu, ale i przeciw zakonowi katolickim.

Wielki reprezentacyjny BAL PRASY

7. lutego 1925 r.

Kasyno i Koło lit.-art.

SZCZURY i MYSZY

t e p i

znana jeszcze przed wojną ze swej skuteczności i nagrodzona wielkim medalem złotym na wystawie w Wiedniu

PASTA A. ZALEWSKIEGO

w Rawie Mazowieckiej.

UWAGA: Nieszkodliwa dla zwierząt domowych i ptactwa.

Zamówienia wysyła się pocztą za załączeniem. Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

8859

ropy pomyślnie się rozwija. W stosunku do cyfr z roku 1923 wzrósł handel zagraniczny Anglii o 8%, Francji o 25% (w pierwszych 8-iu miesiącach 1924). Niemiec w pierwszych 10 miesiącach o 22%, Czechosłowacji w pierwszych 9 miesiącach aż o 33%.

Równocześnie zaznacza się stały wzrost majątku narodowego poszczególnych państw europejskich. Dla przykładu podajemy, że majątek narodowy Holandii wynoszący w r. 1912 kwotę 4.827 milionów dolarów, wynosi według ostatnich danych 8.260 milionów dolarów, majątek narodowy Francji mimo przejść wojennych, zamieniających wschodnie departamenty w perzynę, wynoszący w roku 1912 kwotę 54.075 milionów dolarów, wynosi obecnie 67.740 milionów dolarów. Ciekawem jest, że wybitni znawcy angielscy, jak Sir Robert Giffon, Josias Stam, Gramond i inni oceniają majątek narodowy Polski na iakich 17 tysięcy milionów dolarów.

Nawet tak znaczna klęska, jaką był dla Europy tegoroczny nieurodzaj, nie potrafiła zahamować postępu sypacji gospodarczej, co wskazuje na nader solidne fundamenty, na których ustrój gospodarczy głównych państw europejskich się opiera.

Wszystko, co wyżej powiedziano pozwala na rok 1925 stawiać pomyślnie horoskopy. Czy będzie zupełnie korzystnym, rokiem pełnego rozkwitu — niewiadomo. To jedno natomiast zdaje się nie ulegać wątpliwości, że o ile względu czysto politycznej natury nie staną na przeszkodzie, będzie on najlepszym z wszystkich lat powojennych.

DR. JUJUSZ SCHLEICHER

BACZEWSKIEGO

nalewki na owocach:

Dereniówka
Jarzębiak (wytrawny)
Jarzębinka
Morelówka
Orzechówka
Pomarańczowa (niesł.)
Tarniówka
Wiśniowa (niesł.)

ROZŁAM W POLSKIEJ PARTII KOMUNISTYCZNEJ.

Warszawa, 13. stycznia. (Tel. G. P.) „Robotnik“ donosi o rozłamie i zatargu w polskiej partii komunistycznej, między zarządem partii a komunistami białoruskimi, którzy potępiając stanowisko pol. partii komunistycznej, zarzucają jej oportunizm, brak propagandy hasła przyłączenia Białorusi do Rosji sowieckiej itp.

HERRIOT JUŻ WYZDROWIAŁ.

Paryż, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Herriot wziął udział w posiedzeniu rady ministrów, które się odbyło dzisiaj pod przewodnictwem Doumerguea. Prezydent złożył premierowi gorące życzenia z powodu polepszenia się jego stanu zdrowia.

Powrót prem. Grabskiego do Warszawy.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 13. stycznia. (Z) Dziś w rannych godzinach przybył niespodzianie do Warszawy premier Grabski i zawiadomił o przybyciu Prezydium Rady Min. dopiero w ciągu nocy.

Aby usunąć niezasadne przypuszczenie, jakoby przybycie stało w związku z pogłoskami o trudnościach w

traktowaniu budżetu, zaznaczyć należy, że Premier poprosił znużony w Zakopanem i wsiadł do pociągu. Dopiero na dworcu dowiedział się od p. Romera o wczorajszej próbie ZLN. i młodości nar. spowodowania trudności rządów. Premier wieść tę przyjął z uśmiechem.

Incydent w czasie podróży min. Skrzyńskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 13. stycznia. (Z) Z Wilna donoszą, że gdy pociąg wiozący ministra Skrzyńskiego zbliżał się do stacji Podbródzie na linii Wilno-Zemgale, do okna salonki rzucił ktoś odłamek cegły. Rozbite zostało okno i uszkodzony parapet. W pociągu zapanował popłoch.

Zawiadomiona policja wszczęła energiczne dochodzenia, w wyniku których przekonano się, że nie chodziło o zamach, lecz o wybryk garstki chłopaków. Tym, który rzucił cegłę, był 8-letni syn kolejarza Wyszomirskiego.

Minister Skrzyński w Rydze.

Ryga, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Dzisiaj złożył minister Skrzyński wizytę prezydentowi republiki, prezydentowi sejmu i premierowi, po czym odbył naradę z min. Meyrowiczem w sprawach dotyczących

stosunków polsko-łotewskich, porządku dziennego konferencji helsińskiej i wspólnej polityki rozbrojeniowej. O godz. 22.45 wyjechał minister Skrzyński do Rewla.

Zatarg dwu komisji o ministra.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 13. stycznia. (Z) Dziś w kuluarach sejmowych omawiano osobliwy zatarg między komisją budżetową a rolniczą o obecność min. Janickiego. Obie komisje chciały mieć ministra na posiedzeniu. P. Janicki idąc do Sejmu został „uprowadzony“ przez kilku członków komisji rolnej. Komisja budżetowa dowiedziawszy się o tem, przerwa-

ła posiedzenie, a przewodniczący p. Zdziechowski oświadczył, że zamknięcie posiedzenia, jeżeli minister w ciągu 5 minut się nie zjawi. Zakomunikowano to ministrowi, który w oznaczonym czasie przybył. P. Zdziechowski powiadomił marsz. Rataja o tej nielojalności komisji rolnej.

Wysiedlanie żydów z Litwy.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 13. stycznia. (Z) Z poln. granic litewskiego donoszą, że Lit-

wa zamierza wysiedlić żydów na terenach przyległych do Polski.

Podatek kwaterunkowy przez lat 10.

Warszawa, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Specjalna podkomisja Senatu do rozpatrzenia projektu ustawy o zakwaterowaniu wojska, przyjęła poprawkę sen. Bielawskiego, w myśl której tworzy się specjalną kategorię kwaterunków na-

głych. Następnie przyjęto odrębne postanowienie projektu minist. skarbu, tworzące specjalny fundusz kwaterunkowy. Podatek ten obciążać ma ludność przez 16 lat od wejścia w życie ustawy.

Fa Preminger i Pohoryles

373 ul. Kołłątaja 8 — Telefon 399

przyjmuje do magazynu przy tarze kolejowym na dworcu głównym wszelkie towary na skład i do spedycji pod korzystnymi warunkami.

Udziela zaliczki za ustawowemi odsetkami.

17 stycznia.

Początek o 9 wiecz.

Wielki Wieczór Taneczny

w „Sokole Macierzy“ ul. Zimorowicza.

Program najbliższych prac Sejmu.

Warszawa, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Marsz. Sejm. p. Rataj oświadczył w wywiadzie, że program najbliższych prac sejmowych obejmuje przede wszystkim: budżet na rok 1925, ustawy samorządowe, ustawę o reformie rolnej, poza szeregiem ważnych spraw, wśród których na pierwszy plan wysuwa się ustawa o organizacji najwyższych władz wojskowych. Sprawy te wymagają wyteżonej pracy komisji, skutkiem tego posiedzenia plenarne odbywać się będą bardzo rzadko.

Prace Komisji sejmowych.

Warszawa, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Sejm. komisja budżetowa prowadziła dalszą dyskusję ogólną nad budżetem min. rolnictwa i dóbr państwowych. Na poszczególne sprawy, poruszone w dyskusji udzielał odpowiedzi min. rolnictwa. Odroczone dalszą dyskusję do jutra.

Komisja skarbową ukończyła drugie czytanie projektu noweli do ustawy o podatku dochodowym. Wprowadzono dwie zmiany: minimum egzystencji dla dochodów niefundowanych zmniejszono z 3.000 na 2.500 zł., oraz od 12.000 zł. w górę rocznego dochodu niefundowanego ustanowiono tę samą skalę, jak dla dochodów fundowanych. Spowoduje to poważną, do 40% dochodzącą podwyżkę, skal podatkowej.

Komisja opieki społecznej przyjęła rezolucję, według której ustawa inwalidzka dotyczy również inwalidów, uczestników walki o niepodległość oraz o przyłączenie Śląska do Polski.

Senacka komisja gosp. społecznego przyjęła nowelę do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, że zmianą, w myśl której w razie długotrwałego bezrobocia p. minister pracy i opieki społ. może przedłużyć pobieranie zasiłków przez bezrobotnych do 26. tygodni. Upoważnienie to wygasa do roku od wejścia w życie powyższej ustawy.

POSELSTWO SOWIECKIE KUPUJE DOM.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 13. stycznia. (Z) Poselstwo sowieckie kończy rokowania w sprawie nabycia dla siebie domu przy ul. Poznańskiej 13.

GDAŃSK NIE ZAŻAŁ ODDANIA POCZTY POLSKIEJ.

Gdańsk, 13. stycznia. (Tel. G. P.) W związku z wiadomością podaną przez warszawski „Przegląd wieczorny“ z 13. lut., jakoby Senat gdański zwrócił się do komisarzy gen. Rzeczypospolitej z żądaniem oddania Gdańskowi poczty polskiej, stwierdza się kategorycznie, że podobnego żądania nie było.

NOWY ROZŁAM W „WY-ZWOLENIU“?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 13. stycznia. (Z) W klubie „Wyzwolenia“ — jak opowiadają w kuluarach sejmowych — zanoszą się na nowy rozłam. Zwolennicy marsz. Piłsudskiego są rozgorczyli rzekomą obojętnością „Wyzwolenia“ w sprawie powołania marszałka na stanowisko gen. inspektora i zapowiadają secesję z klubu. Niewiadomo jeszcze, czy groźby te poskutkują. Możliwa jest jednak emigracja, bo 17 posłów utworzyłoby taką większość, która dokonała rozłamu.

Nowy poseł polski w Wiedniu.

Wiedeń, 13. stycznia. (Tel. G. P.) „Politische Korresp.” donosi, że nowy poseł polski we Wiedniu, Wierusz Kowalski, przybył tu i objął urządowanie. Poseł wręczy swe listy uwierzytelniające w najbliższych dniach. Dzisiejsze, dzienniki wieczorne witają życzliwie jego przybycie.

WIELKA KATASTROFA W ESSEN.

Essen, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Dzisiaj rano o godz. 7.20 najeżdżał pociąg pospieszny na stacji na dworcu pociąg osobowy. 27 osób zabitych, a 30—35 ciężko i leżących. Katastrofę spowodowała gęsta mgła, wskutek której maszynista nie zauważył sygnałów.

SUKCES PARTJI RADICZA.

Wiedeń, 13. stycznia. (Tel. G. P.) „Neue Wien. Ab. Blatt” z Białogrodu: Prezydent sądu zagrzebskiego uwiadomił wczoraj sędzię polski zagrzebski, że nie może uwzględnić wniosku o unieważnienie listy kandydatów partji Radicza. Opozycja uważa tę uchwałę sądu za wielki sukces.

SOWJETY MAJĄ PEWNOŚĆ POGODZENIA SIĘ Z ANGLJĄ.

Londyn, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Reuter na podstawie informacji w międzynarodowych kołach angielskich donosi, że nie tam nie wiadomo o jakiegokolwiek zmianie stosunków anglo-rosyjskich. Rakowski, który wyjechał do Moskwy, wystąpi prawdopodobnie jako pośrednik w sprawie znanego listu Zinowiewa. Możliwe, że po powrocie Rakowskiego do Londynu nastąpi nowy krok dyplomatyczny.

SENSACYJNE ARESZTOWANIE GUBERNATORA.

N. Jork, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Demokratyczny gubernator Stanu Kansas, Jonatan Davies został aresztowany wraz z synem pod zarzutem łapówki 250 funt. szterl. za ulaskawienie zbrodniarza. Jest możliwe, że aresztowanie to nastąpiło wskutek intryg przeciwników politycznych.

Gen. Judenicz przygotowuje nową akcję przeciw Sowjetom?

Akcja ta rzekomo jest popierana przez działaczy francuskich.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Berlin w styczniu.

W dle wiadomości z pewnego źródła głośny ongiś wódz armji antysowieckiej gen. Judenicz ma obecnie przygotować nową wojсковą wyprawę przeciw bolszewikom. W tym celu Judenicz organizuje rozbiórki różnych byłych formacji antysowieckich ześrodkowanych przeważnie na Bałkanach i we Francji. Akcja ta rzekomo ma się cieszyć poparciem ze strony pewnych odłamów działaczy francuskich a zwłaszcza Milleranda i Poincarégo, a pod względem finansowym amerykańskiego militera Forda. Do Judenicza miał się przyłączyć również osławiony naczein, ataman Petlura bawiący obecnie w Paryżu ze swym „pre-

mjerem” Prokopowiczem. Ciekawe, że nową próbę interwencji wojskowej w sowietach przygotowują żywioły nie monarchistyczne, cała zaś impreza stoi pod znakiem bezpartyjnym, zaś monarchiści rosyjscy zajęci są całkowicie wzajemnie zwal zaniem się. „Car” Cyryl wydał nową odezwę unieważniającą ogłoszone niedawno przyjęcie przez drugiego „cara” Mikołaja Mikołajewicza naczelnego dowódcy nad wszystkimi siłami zbrojnymi na emigracji. „Car” Cyryl ogłasza, że prawa Mikołajewicza do tronu rosyjskiego są nieuzasadnione, a jedynie prawomocnym carem jest ks. Cyryl, do którego wobec tego należą skierować wszystkie datki na cele monarchistyczne.

Z ostatniej chwili.

Młodociana szwaczka podpala z zemsty mieszkanie chlebodawczyni.

WSTAWIŁA LAMPĘ DO SZAFY, SKUTKIEM CZEGO MIESZKANIE STANEŁO W OGNIU.

Lwów, 13. stycznia.

(t) Po zamknięciu działu kronikowego dowiadujemy się szczegółów niezwykłego pożaru, który ze względu na osobę sprawczyni i sposób wzniesienia budzi sensację:

Raporty policyjne doniosły onegdaj o ogniu mieszkaniowym. Jak wybuchł w domu przy ul. Wagilewiczów 2 w pokoju krawczyny Rozalii Stark. Jak wiadomo, od lampy zajęła się krawatka, wisząca w szafie, dalej suknie, a wreszcie sprzęty.

Sledztwu policyjnemu, poprowadzonemu z godną uznania zrecznością, wydał się dziwny ten wypadek pożaru w szafie. Funkcjonariusz pol. I komisariatu Dostał

przeprowadzwszy dochodzenia ustalił, że pożar podłożono. Sprawczynią okazała się 16-letnia Mina Schneider z Buczacza, praktykująca u Starkowej jako uczennica-szwaczka. Dziewczyna wzięta w krzyżowy ogień pytań, przyznała się do podpalenia, którego motywem miało być zło obchodzenie się z nią chlebodawczyni. Jak stwierdzono, pożar wyrządził szkodę 2.000 zł. Schneiderówna, co wyszło na jaw w toku sledztwa, przywłaszczyła sobie też pierścionek Starkowej.

Młodocianą podpalaczkę aresztowano.

Daj grosz na cele
Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Hołd lotników nad pomnikiem nieznanego żołnierza.

Warszawa, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Polskie Towarzystwo lotnicze złożyło wczoraj hołd pamięci Nieznanego Żołnierza. Z płotowca, który się pojawił nad placem Saskim w wysokości 60 m. rzucono wieniec laurowy na płytę Nieznanego Żołnierza.

ZWYCIESKI TON ABDUL-KERIMA.

Paryż, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Przywódca powstańców marokańskich, Abdul Kerim, ogłosił odezwę, w której zaprzecza, jakoby między Kabylami a Hiszpanją rozpoczęły się rokowania pokojowe. Prawdą jest, iż w końcu r. ub. Hiszpanie wystąpili do niego parlamentarzy z propozycją zawieszenia rokowań pokojowych, co on jednak odrzucił. Republika Kabylów marokańskich ma obecnie z góra 50.000 wojsk, liczną broń, samoloty, zdobyte na nieprzyjaciela. Niezadługo Marokańczycy otrzymają milionowy okup za jeńców hiszpańskich. Rząd hiszpański będzie musiał przyjąć warunki Abdul Kerima, gdyż wojska jego znajdują się w beznadziejnym położeniu, przyparte do morza.

NADESZŁANE.

Piękne Panie!!!

Nawet i bohaterka na srebrnym ekranie
Nie wygląda tak strojnie.. moje Piękne
[Panie,
Jak każda z Was, o ile stale się ubiera..
Naturalnie na Gródku we firmie
[Scheinera ;
Jeśli tu kupisz futro, płaszcz albo
[buciki,
Niechaj się w cień schowają i paryskie
[szy i,
Chodzisz bowiem powiewna boska,
[eteryczna,
Orzekłszy jednym słowem, jesteś.. Wenus
[śliczna!
A cóż to za materje, bielezno, chusteczki,
Ręczniki i pończochy bez targu i specku
Możecie dostać tutaj, wszyście uko na
[raty —
Wszak to magazyn w jakości i ości bogaty,
Pierwsza we Lwowie firma pod
[Scheinera wodzą,
Najmodniejsze stroje i kupować tam
[chodzą,
Prowadząc często z sobą chłopców
[i dziewczęta,
Bo firma też o strojach dla dzieci pamięta;
Zrzućcie popatrzcie na mnie! Apollo! —
[powiecie,
Gdyż we firmie Scheinera ubieram się
[przecie!

876

„Wróć” kobiet.

Fejleton „Gaz. Por.” z d. 15. I. 1925.

ROBERT HICHENS.

26

Flet zaczarowany.

Tłum. z angielskiego Elma.

(Ciąg dalszy).

A gdy przeminie pani jego niehumor, podejdzie sama do niego w swym płaszczu szerokim: on wtedy do niej wyciągnie stęsknione ramiona, pocałunkami upieści tę twarz ukochaną, wylaniąjącą się z poza ram kaptura, obejmie, przyciągnie, utuli cudny filigran jej ciała, tonący w fałdach „dżelaba” poczciwego Absalema i tak oparci jedno o drugie, wsłuchani w tętna serc swoich, zatoną bezpamiętnie w sobie.. Poczem on jej opowie dzieje uczuć swoich, których jej dotąd nigdy nie wyznał w całości.. Poprawił się u ognia, zapalił fajeczkę, okrył się szczelnie przed wichrem, który teraz jak burza spadać od gór zaczynał i czekał, wsłuchany w tony muzyki odległej, niczem

śpiew ptaka, skrytego w cieniach nocy.

Co jednak działo się z Klarą?

Kiedy ją Abralem owinał w poły szerokiego „dżelaba”, zdawało się młodej kobiecie, że Arab odgadł tajemne jej pragnienie ukryć się oczom otoczenia. Głowę wtonęła we wnętrzu ogromnego kaptura, który uchylał jej twarz badawczym spojrzeniem męża. Zaczisnie jej było i dobrze w tem szlucznym odosobnieniu. Spozrzęglszy chwilowe zainteresowanie Renfrew’a tuncami żołnierzy, podniosła się żywo i wyszła poza jasny krąg łuny, ścielącej się od płonącego stosu. Kroków zaledwie kilka — i oto jest w cieniu. Nie wyszła zrazu poza tę ledwą poczynającą się linię ciemności, lecz usiadła w trawie i zapomniła po chwili o świecie całym: o mężu, o stosie płonącym, co huczał jak burza w oddali, o wietrze, co suknie jej zrywał, o tańcach, igrzyskach i śpiewie. Myśl utonęła w jednym, wyłącznym rozpamiętywaniu pewnej kategorii faktów. W dwoiem bytowaniu organizacji prawdziwie artystycznych, zjawiska, fantazja do życia powołane, zajmują

często miejsce rzeczywistości, stają się nią samą, uchwytą, niemal dotykana. Rzeczywistość natomiast, jak gdyby mgłą owiana, zatracą wyrazistość i plastykę swych przejawów. Klara znalazła się w podobnej chwili życia — i myśl jej pochłaniały teraz nie tyle wrażenia poranne, nie ów czarownik, którego dziś ujrzała na jarmarku w Soko, le wspomnienie tajemniczej wizji, która tam, pod namiotem w nocy, jej wyobraźnię opętała. Na tle zaś tych obu postaci, jak gdyby powstała ze spłynięcia w jedno reminiscencji scen ze świeżą pamięcią oglądanego dziś rano pogromcy, wylaniała się trzecia: stworzona przez nią samą osobistość syna puszczy, co mocą swoją władny czarować zwierzęta i ludzi — kreacja, w którą wcielała się w danej chwili z całą swą żywiołowością.

Czarodziej-pogromca, fikcja, połączona talentu jej stworzona, niezapomniana zjawia się i ten dzisiejszy — tak różne wszak obrazy, a tak podobne sobie!.. Pierwszy z nich, ducha jej dzieło, w jej niepodzielną pozostawał mocy — drugiego władztwo już zaciążyło

nad nią: tajemna jego siła, muzyki czar, działały wciąż swym wpływem niezwykłym. Ale ten trzeci, ten dzisiejszy... co sądzić o tym?.. Dziki, zapewne okrutny i brutalny, pierwotny człowiek puszczy i lasów, mistrzon? — jak ona?... Nie, o nie! przepaść dzieli ich całą, zwyczajny kuglarz i hecarz jarmarczny. Wkrótce odejdzie tam, skąd przychodzi — odszedł już może, unosząc w zanadrze swe węże uśpione a w torbach pobrzękujące pieniążki Maurów z Tetuan. Tak, widzi go, odchodzi, jak cień nocy.. zniknął już — lecz postać snu trwa przy niej wciąż z swym czarem. Bo też ciekawie zjawy wykwił z bezmiarów bardziej nieogarnionych, jak słońcem Południa palone pustynne przestrzenie, spłynął ze sfer ba dziej tajemniczych, niżli misterjum afrykańskiej nocy. Klara widziała go wciąż tuż przy sobie. Szarlatan jarmarczny z Soko zacierał się bez śladu, ale ten drugi trwał przy niej nieporuszoną, niczem sen w spiż przykuty. U tona jego węże wtulone, flet gra przy ustach czarodziejską pieśń, z czoła mu bije potęga i moc..

C. d. n.

Polemika.

Reklama utopji.

Nazajutrz po pojawieniu się artykułu „Nad kolebką żydowskiej polityki państwowej“ otrzymałmy odpowiedź, którą prócz kilku mniej istotnych ustępów zamieszczamy bez zmian. Autor tej odpowiedzi — jak wynika z jego wywodów — orientuje się, zresztą nie bez pewnych zastrzeżeń, ku idei asymilacji państwowej i kulturalnej Żydów. Poniżej dajemy część pierwszą odpowiedzi, dotyczącą sjonizmu. — Red.

Lwów, 13. stycznia.

Nie bez głębokiego zdumienia przeczytaliśmy artykuł p. t. „Nad kolebką żydowskiej idei państwowej“, artykuł zresztą nadesłany i tem chyba usprawiedliwiający swe pojawienie się. Nie mniej zdziwieni musieli być sjonisci, którym urządzona została nader serdeczna reklama — za co i w jakim celu, tego nie wiemy.

Argumentacja tego artykułu, siłac się na powagę, wywołuje wprost przeciwny posmak. Bo i jakież tam są argumenty? „Sukces“ wyborczy sejmowy i kahalny. A'e zapomnianno dodać, że posłowie sjonistyczni w Sejmie swą liczebność zawdzięczają w dużej mierze — abstynencji wyborczej Rusinów. Przy następnych wyborach wielu obecnych „czynnych i gorliwych“ działaczy żydowskich będzie musiało pójść na emeryturę, na domowe pielesze, a wielu innych ustąpi swego miejsca reprezentantom innych, dziś odsuniętych zupełnie od głosu ideowych kierunków żydowskich. I cyfra, ów rzekomy „wykładnik siły“, wykladać będzie dla odmiany coś znacznie skromniejszego.

Podobnie, wspominając o wyborach kahalnych, zapomniano dodać: 1) że lokalne sukcesy sjonistów były gdzieindziej zupełnym pogromem, 2) że w dążeniu do celu posługiwali się sjonisci środkami, jakimi wprost brzydzili się ich przeciwnicy, 3) że mieli do czynienia z przeciwnikiem wyjątkowo wprost zdeorganizowanym i nieprzygotowanym. Wszędzie, gdzie obóz antysjonistyczny wystąpił zwarty i skonsolidowany, walka kończyła się kapitulacją „wszechpotężnych“ sjonistów.

Z punktu widzenia polityki możliwa jest dyskusja jedynie z firmą solidną i opartą o mocne żelazne kapitały, z ludźmi o wykazanej już i niezachwianej dobrej woli. Czy sjonisci dają takie rękojmie, b państwo mogło coś na nich budować? Rozpatrzmy po krótko to pytanie.

Sam impresarjo sjonizmu na łamach „Gazety Porannej“ nie zaprzecza, że sjonizm może być utopją. Ale on woli się nad tem nie zastanawiać, woli ograniczyć się do bardzo wątpliwego — jak wykazaliśmy wyżej — twierdzenia, że ta utopja jest jednak siłą. Tymczasem kwestja podstaw sjonizmu jest tu zagadnieniem najważniejszym.

Podstawy sjonizmu wogóle, a polskiego w szczególności są kruche. Jest to idea, która może porwać swym romantyzmem, ale równie dobrze osadzić na miejscu swą niepraktycznością. Specjalnie Żydzi, dla których praktyka życiowa, ów chłodny oportunizm jest naczelnym imperatywem postępowania, nie mogą na dłuższą metę przejąć się myślą, której korzenie tkwią w jałowych piaskach pole-

Ważne dla emerytów rozstrzygnięcie.

KTÓRZY EMERYCI MAJĄ POBIERAĆ 75% UPOSAŻENIA? — ZAJĘCIA PRYWATNE NIE POCIĄGAJĄ OGRANICZENIA EMERYTURY.

Warszawa, 13. stycznia. (Tel. G. P.) Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił orzeczenie wydane przez min. skarbu 18. lipca r. ub. w sprawie uposażenia emerytalnego. Trybunał ustalił, że art. 82 nowej ustawy emeryt., określający wysokość uposażeń emerytów b. państw zaborczych. 75% ma zastosowanie tylko do tych emerytów,

którym do dnia wejścia w życie nowej ustawy nie wynierzono uposażenia emerytalnego. Ponadto wyrok ustalił, że zarówno poprzednie, jak i nowa ustawa emerytalna nie zawierają żadnych ograniczeń uposażenia emerytalnego dla emerytów, zajmujących płatne posady w instytucjach prywatnych.

Z życia prowincji.

Wiadomości z Kalusza.

(Od naszego korespondenta).

Kalusz, w styczniu.

(m) Wybory do powiatowej Kasy chorych w listopadzie i grudniu z. r. ze względów formalnych nie odbyły się, wskutek czego zarząd zostanie rozwiązany i ma być mianowany komisarz. Pono pewien urzędnik Kasy chorych z Doliny ma otrzymać nominację na komisarza, co wywołuje niezadowolenie warstw robotniczych, pragnących na tem stanowisku widzieć kogoś miejscowego. Sprawa ma być omawiana w Sejmie na wypadek narzucenia komisarza z Doliny. Kwestja to ważna w obecnej chwili sanacji gospodarczej kasy. Buduje się własny dom, nie mając funduszu, nie wypłacając na czas apteki, lekarzy i urzędników, oszczędzając na zdrowiu chorych, a o redukcji nadmiernej ilości funkcjonariuszy i plac mikt nie myśli. To też w ostatnich latach rządów w Kasie chorych myślano jedynie

o podwyższeniu należytości dla podatników, aż opinja zaczęła protestować i wówczas nieco zatamowano ciągłe podwyżki.

Nie lepiej w Magistracie: długów po uszy, elektrownię buduje się rozrzutnie, podatki gminne uciążliwe, pan komisarz lekceważy sobie mielną Radę przybożną, rachunków nie widać, a Wydział tak powiatowy, jak i samorządowy nie wgląda w tę gospodarkę.

Choroby bydlęce były przyczyną zamknięcia jarmarków, co spowodowało stagnację w handlu i przemyśle — drożyznę i brak gotówki.

Także życie towarzyskie obumarało, apatia życiowa ogarnęła społeczeństwo kaluskie, a święta przeszły bez echa. Wszystkie towarzystwa tutejsze jakby nie istniały, jedynie mniejszości narodowe tu i ówdzie dają zabawę lub przedstawienie.

stńskich. To też dzisiejszy polski sjonizm słusznie zrobił, dając swym wielbicielom tylko nadjordańskie dekoracje, a na ich mglistem tle zwyczajną sobie praktykę życiową, wcale nie palestyńską, a zgoła siedzącą wśród kramików naszych, polskich miast i miasteczek.

Nie zaprzeczamy, że w latach wojennych i powojennych organizacja sjonistyczna poczyniła znaczne postępy. Ale to nie może tylko świadczyć o niepewnych fundamentach silnego rozrostu. Dokonał się on wśród najbardziej niezdrowych stosunków — narodowych, społecznych i moralnych, więc na podłożu, które nie daje żadnej gwarancji solidności nawet na oko potężnej instytucji. W tych samych czasach nastąpił gwałtowny rozrost innych również kierunków, prądów i fermentów, które — jak wierzymy — z nastaniem stosunków normalnych powrócą do właściwej miary. Wnosić o trwałości wojennych i powojennych przedsięwzięci na podstawie ich chwilowego bilansu — to wróżyć arcy niepewne.

Czem ponadto zdobyli sobie sjonisci łaskę ich mecenasów? Oto w ostatnich czasach (szkoda że tak późno!) miał się zaznaczyć jakiś nowy kierunek wśród sjonistów, podobno państwowy, manifestowany na wiecach poselskich. Wiadomość ta bardzo nas ucieszyła, ale daremnie szukaliśmy jej potwierdzenia w faktach.

Fakty mało mówią o sjonistycznych wiecach poselskich, pogłębiających w masie żydowskiej ideę państwową, natomiast fakta krzyczą o sjonistycznej polityce ponad i przeciw państwowi. Wystarczy, aby cokolwiek niepodobało się sjonistom, a już z szybkością iskrów-

ki lecą w świat relacje, wołające o pomoc i interwencję czynników postronnych. Wystarczy niespełnienie jakiegoś sjonistycznego postulat, aby w nich puszczane zostały gieldy i żargon-blatty obu półkul, urabiając — kredyt i opinję. Tak wyglądu lojalność państwowa? B e może, ale państwo, posiadając choć 50% obywateli, tak pojmujących swą lojalność, powstawszy rano, przestałoby istnieć wieczorem.

Autor „Nad kolebką“ przyznaje wspaniałomyślnie, że tylko z niektórymi sjonistami mówić można, a z innymi jest to całkiem niemożliwe. Tą wybraną grupą ma być Org. Sjonist. Wsch. Małopolski. Przypuśćmy że istotnie ta grupa, mająca w stosunku do Państwa za swą przeszłość najcięższe obowiązki rehabilitacyjne, zbliżyła się najbardziej do polskiej racji państwowej. Ale któż ona jest, ta liczebnie wcale silna organizacja? To jest właśnie ta sama, która przy najbliższych wyborach sejmowych ulegnie dzięki ruskiej konkurencji najdotkliwшему dziesięciokrotnemu. Zatem jednodniówka, z którą układ wygasnie przed terminem płatności.

A teraz przypuśćmy, że program sjonistyczny jest trwały i realny, że organizacja jest silna i oparta o mocne podstawy. Czy w tym wypadku Państwo może liczyć na nią w swej dalekosiężnej polityce? Może, ale pod jednym warunkiem: jeżeli Państwo wolno wchodzić w kompromis z kierunkiem, który głosi zasadę państwa w państwie, krzewi separatyzm i jest siłą, programowo rozbijającą jedność organizmu państwowego.

Państwu tego nie wolno robić. I dlatego rada, udzielana w tym kierunku, jest rada z a. W. B.

Z przemysłu naftowego.

STRAJK URZĘDNIKÓW W RAFINERII „BRACI NOBEL“ W LIBUSZY TRWA JUŻ CZTERY TYGODNIE.

Lwów, 13. stycznia.

W Libuszy trwa w dalszym ciągu strajk urzędników rafinerji „Bracia Nobel“. Strajk ten wybuchł przed około czterema tygodniami, z powodu odrzucenia przez dyrekcję tej firmy, opierającej się na kapitałach zagranicznych, wcale nie wygórowanych żądań personelu. Nieprzejednane to stanowisko kierownictwa było tem dziwniejsze, że płace urzędników rafinerji w Libuszy są w porównaniu z wynagrodzeniem pobieranem w innych podobnych przedsiębiorstwach, nader skromne, co w wielkiej mierze jest winą dyrekcji, dbającej przede wszystkim widocznie tylko o swoje położenie materialne.

Nieustępliwość obu stron przyczyniła się tak dalece do zaostrenia sytuacji, że dyrekcja — zaangażowawszy kilku urzędników na nowych, znacznie lepszych warunkach, zażądała od osób, trwających w strajku, aby opróżnili mieszkania służbowe, należące do firmy.

Zadania te, wystosowane do urzędników w formie listów, spotkały się z solidarną odmową interesowanych, którzy swoje prawo do dalszego używania mieszkań służbowych, pomimo niepełnienia służby w firmie prywatnej, opierają na ustawie o ochronie lokatorów.

Niechęć „Braci Nobel“, do własnego personelu, firmy, która swoją pozycję finansową i handlową w przemyśle naftowym w Polsce zawdzięcza szczególnej umowie zawartej z „Polminem“ odnośnie do sprzedaży produktów z Państwowej Fabryki Olejów mineralnych — ta niechęć jest bardzo osobliwą. Kilkutydniowy strajk urzędników odbił się bowiem już bardzo ujemnie na toku spraw i działalności rafinerji w Libuszy.

Urzędnicy, popchnięci do tego strajku przez dyrekcję — spodziewają się, że opinia publiczna nie odmówi im swego poparcia przeciw oporowi dyrekcji w Libuszy.

NADIESŁANE.

SANACJĘ I REORGANIZACJĘ

przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych przeprowadza szybko sposobem indywidualnym utalentowany i zdolny ekonomista. — Udziela jednorazowych porad fachowych. — Zgłoszenia pod „Economista“ pisemne do Administracji „Gazety Porannej“. 367

JEDYNY W POLSCE
INSTYTUT
DLA LECZENIA RADIUM

Kraków, Garncarska 9.

8818 Telefon 1070.

Leczenie Nowotworów
dobrotliwych i złośliwych.

Podziękowanie.

Niniejszem składam tą drogą podziękowanie W. Panom: J. Sudhofowi, prez. Kongregacji kup., J. Kademożce, Ant. Moorowi, jakoteż Panu Wiktorowi Kanko, przedstawicielowi firmy J. A. Baczewski we Lwowie za pomoc udzieloną mi w uzyskaniu zagrożonej placówki katolickiej na kresach.

Sokal, w styczniu 1925.

375
Ferdynand Theuer.

Najlepsze Prawdziwe szwedzkie Skład główny: **KALOSZE „TRETORN” Gabryel Stark**

Lwów, pl. Marjacki 11.

Z dnia.

GDY LUDZISKA NARZEKAJĄ...

Lwów, 13 stycznia.

Instytucja kozła ofiarnego, na którego zrzucano się wszystkie winy i usterki ludzi i sił przyrody, miała swoje głębokie uzasadnienie w tej właściwości natury ludzkiej, że łatwiej człowiekowi znieść wszelkie niedomagania jego doli, z chwilą, gdy ma na kogo zważyć odpowiedzialność za wszystko zło, które go spotyka.

Kozioł ofiarny zatem zawsze muci się znaleźć, był, jest i będzie...

W dzisiejszym społeczeństwie obdarzono tą rolą magistrat...

Czy jest inflacja czy brak pieniędzy, czy droższe zboże, czy skóra na buty, czy słońce świeci, czy deszcz pada, pocztowy ludek miejski psoczy i pomstuje na... magistrat...

Ponieważ zaś nasz gród kresowy na ambicje przodowania całej Rzeczypospolitej, to też i w narzekaniach na magistrat doprowadziliśmy do perfekcji. Raz wraz mnożą się w rozmaitych formach interpelacje. Jak gospodarka gmin na może dopuścić do czegoś tak niesłychanego, aby w zimie był proch na ulicach, to znów czemu przedstawiają się one jako zbiorniki „śmieci” magistrackiej, to czemu Lwów nie jest należycie skanalizowany, wybrukowany i t. p.

A jednak odpowiedź na to taka prosta: Nie tylko nie od razu Kraków zbudowano, ale i Lwowa nie sposób od razu odbudować z tego zniszczenia, jakiemu uległ w latach wojennych...

Albowiem gdybyśmy chcieli rzucić okiem wstecz do r. 1919, gdy stopy śniegu na ulicach sięgały gdzieś do wysokości 1-go piętra, a wyboje w chodnikach i nawierzchniach ulic czyniły niemożliwą komunikację, gdybyśmy sobie przypomnieli zniszczenie plantacji publicznych, miejskich zakładów przemysłowych i t. d. i t. d., a porównali ten stan ze stanem obecnym, to jednak doszlibyśmy do przekonania, że nie tylko coś, ale że bardzo wiele zrobiło się w kierunku uporządkowania miasta. Kto zaś chciałby się przypatrzeć datom statystycznym miejskiego hurra technicznego, stwierdziłby, że wszystkie prace mają ściśle planową celowość i dążą do zrealizowania koncepcji prawdziwie europejskiego urządnego Lwowa.

Kilka nowych zupełnie ulic, wybudowanych w roku ubiegłym, bardzo rozległy plan robót brukarskich na r. 1925, prowadzone na wielką skalę roboty kanalizacyjne, dowodzą, że departament techniczny wziął pełny rozмах.

Niemniej malkontenci będą mieli jeszcze przez kilka lat wdzięczne pole do popisu, bo uporządkowanie miasta nie można przeprowadzić z dnia na dzień. Gdyby nawet miasto rozporządzało potrzebny na ten cel funduszami, to konia z rzędem temu, który rozwiązał tę zagadkę, jak można naraz wszystkie ulice rozkopać bez zastanowienia cyrkulacji w mieście.

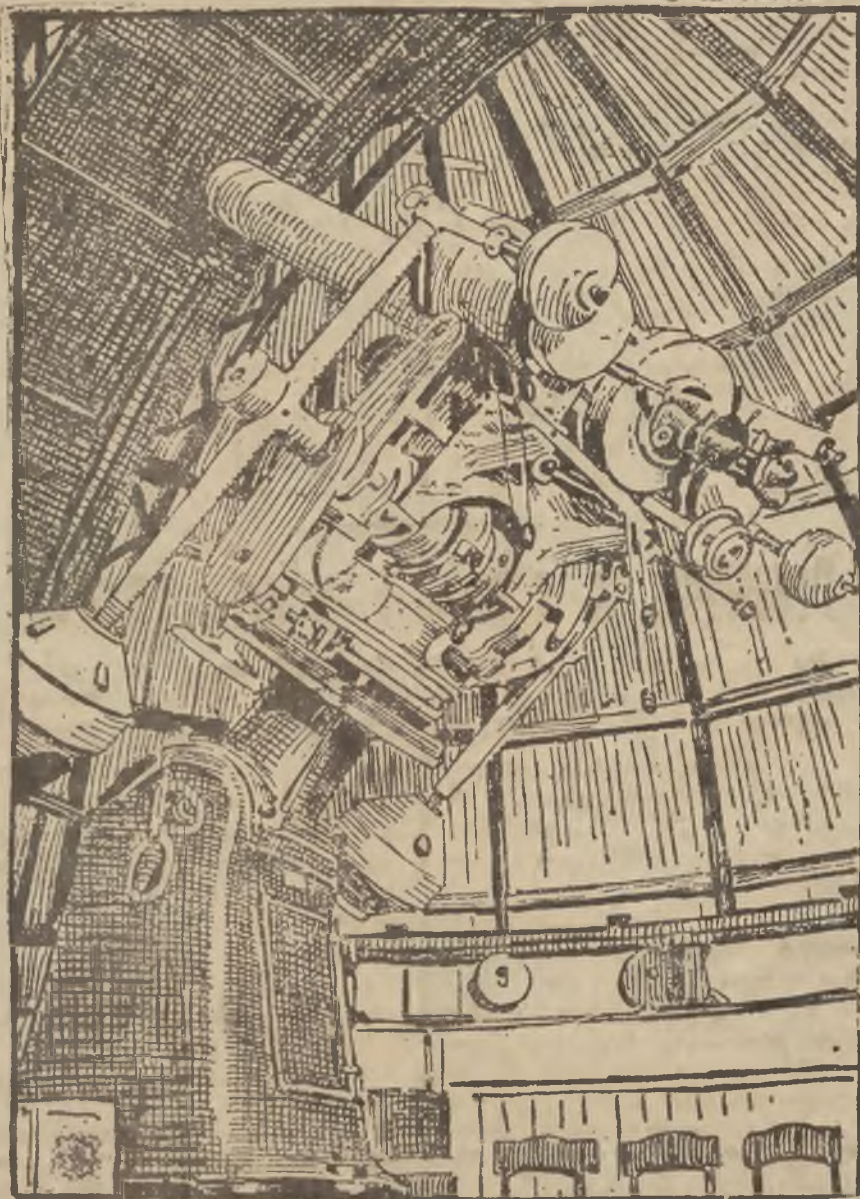
J. P.

NADESŁANE.

Powolne pogrążanie się w odmętach przepaści Kobiet, które zdradzają mężów wbrew swojej woli — oto treść dramatu ludzkich namiętności

„ZE ŚWIATA PODNIET I OBLĘDU”

Wkrótce KINO „LEW”.

„BOMBARDOWA NIE NIEBIOŚ”.

Scena nasza przedstawia doskonały teleskop wiedeńskiego obserwatorium „Urania” umieszczony w ogromnej kopule, umieszczony na obracalnej podstawie.

Sprawy urzędnicze

POBORY URZĘDNIKÓW KOMUNALNYCH — RÓWNE UPOSAŻENIU URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Lwów, 13. stycznia.

(t.) Jak wiadomo wkrótce ukazać się ma rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, w myśl którego pobory płatnych członków zarządów komunalnych oraz pracowników komunalnych obliczać się będzie na zasadach obliczania poborów funkcjonariuszów państwowych. Przy liczbie mieszkańców od 50 do 100 tysięcy płaca burmistrza równać się będzie V. grupie uposażenia, zastępcy burmistrza VI. grupie, radcy miejskiego VII. grupie. W Bydgoszczy, Krakowie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu i Wilnie płaca prezydenta równa będzie uposażeniu IV. grupy, zastępcy prezydenta V. grupy, radcy miejskiego VI. grupy.

Prezydentowi, burmistrzowi, naczelnikowi gminy oraz ich zastępcom może być przyznany dodatek reprezentacyjny do 20 procent poborów.

URZĘDNIKI BANKOWI POD ZNAKIEM DWURAZOWEGO URZĘDOW.

Interwencja zrzeszenia zawodowego w Związku Banków.

Lwów, 13. stycznia.

Kraja pogłoski, że Związek Banków zamierza w najbliższym czasie wprowadzić w tutejszych instytucjach bankowych dwurazowe urzędowanie.

Zamiar ten wywołał w sferach urzędników bankowych, pracujących w bardzo trudnych pogorszonych warunkach materialnych wielkie niezadowo-

lenie. Bankowcy sądzą, że tutejszemu oddziałowi ogólnopolskiego Zrzeszenia urzędników bankowych uda się skutecznie zainterweniować w kierownictwie Związku Banków i odwrócić od pracowników bankowych niebezpieczeństwo dwurazowego urzędowania.

NOWE NORMY UPOSAŻENIA PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH?

Płace urzędników zostałyby znacznie podwyższone.

Warszawa, 12. stycznia.

(Korespondencja własna „Gaz. Por.”)

Wedle poufnie korespondowanych wiadomości, przygotowuje rząd zupełnie nowe normy uposażenia urzędników i funkcjonariuszy państwowych. Normy te miałyby przede wszystkim uchylić wszelkie dodatki do poborów np. rodzinne dotychczas obowiązujące, wprowadzając w ich miejsce jednolitą znacznie podwyższoną mnożną.

Wedle kalkulacji, opartej na nowych — projektowanych zasadach uposażenia — pobory urzędnika VII. kl. płac (dziśszyszy szczebel d) wynosiłyby miały około 600 zł. miesięcznie.

Przypominamy, że rząd już w okresie przeprowadzania planu redukcji sił urzędniczych zapowiedział, iż zajmie się intensywnie położeniem pracowników państwowych.

Pamiętajmy o celach i zadaniach Tow. Szkoły Ludowej

Proszę o głos!

„NACIAGANIE” PUBLICZNOŚCI W LWOWSKICH KINACH.

Lwów, 13. stycznia.

Zakorzenił się w tut. kinach bardzo nieładny zwyczaj nieogłaszania z góry ilości serii danego filmu.

Dzieli się tym sposobem przedstawienie na 2 lub więcej części, by zważyć tą samą publiczność kilka razy do kina. Jest to manewr bądź co bądź bardzo korzystny dla właścicieli kin, lecz przykry dla publiczności, która i tak o płaca stosunkowo bardzo wysokie bilety wstępu, nie wiele różniące się od przeciętnych cen w teatrach miejskich. Pomijając już etyczną stronę takiego postępowania, nie praktykowanego nigdzie w innych miastach zagranicznych, stwierdzić należy, że dzielenie monumentalnych filmów na części, osłabia całkowicie wrażenie piękna, gdyż po tygodniowej przerwie niejedną obraz zanika w pamięci i oglądanie reszty filmu nie sprawia już tego zadowolenia, jakiegoby niewątpliwie każdy doznał po wyświetleniu całości od razu. Jeśli Zarządy kin mogą wyświetlać przez 2 dni ostatnie cały film, to nie widzą racji, dlaczego nie dzieje się to w dniu premiery.

Czytelnik „Gazety Porannej”.

O czym piszą.

Prasa warszawska

o Małop. Zakładzie pensyjnym dla funkcjonariuszy.

Lwów, 13. stycznia.

Odnosząc się do poruszanej przez nas niejednokrotnie kwestji Małop. Zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszy, przytoczamy uwagi, jakie się pojawiły w jednym z ostatnich numerów „Kurjera Warszawskiego”:

„W związku z rykulaniami, które ukazały się w niektórych piśmiech polskich, wydział kierujący Zakładem rozesłał płatne komunikaty do pism lwowskich. W komunikatach tych stara się udowodnić, że Zakład pensyjny postępuje ściśle według przepisów swojej ustawy, oraz oporządzenia ministerjum pracy opieki społecznej. Do tegoż ministerjum skierował też zarząd Zakładu wyjaśnienie zarzuć.”

Jak nas informują ze strony ubezpieczonych pracowników prywatnych, to wysokość kwot, wyliczanych przez Zakład pensyjny na rzecz tychże pracowników, nie stoi w żadnym stosunku do wartości opłaconych przez ubezpieczonych premij.”

NADESŁANE.

Komenda Policji Państw. Okr. VIII. we Lwowie przyjmie około 100 kandydatów do służby w P.P. na kresach.

Pierwszeństwo mają b. wojskowi, kawalerowie (kawalerzyści).

Podania wnosić należy do Komendy Okręgu wprost lub za pośrednictwem Powiatowych Komend Policji do dnia 20-go stycznia b. r.

Lwów, dnia 11. stycznia 1925 b. r.

Komendant P. P. Okr. VIII:

Wiczyński.

357

Inserujcie w „Gazecie Porannej”.

KRONIKA.

PRENUMERATA: Miesięczna 4 zł. 25 gr.
Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł. 50 gr.

TEATR WIELKI.

Środa „Rigoletto”.
Czwartek „Faust”.
Piątek „Cavaleria” i „Pajace”.
Sobota o godz. 3.30 „Betleem polskie” (po raz ostatni).
Sobota o godz. 7.30 „Prorok” (50% zniżki — abonament ważny).
Niedziela o godz. 3.30 „Lampa Aladyna” (ceny popularne).
Niedziela o godz. 7.30 „Salome” (gość, występ Zamcerskiej).

TEATR MAŁY.

Środa „Świt, dzień i noc”.
Czwartek „Świt, dzień i noc”.
Piątek „Świt, dzień i noc”.
Sobota „Świt, dzień i noc”.
Niedziela „Świt, dzień i noc”.

TEATR NOWOŚCI.

Środa „Szampańskie kobietki”.
Czwartek „Szampańskie kobietki”.
Piątek „Pajacyk” (50% zniżki).
Sobota „Hrabina Marica”.
Niedziela „Hrabina Marica”.

Dzisiejszy, tj. Środowy występ Kniagina, znakomitego barytona w „Rigoletto” budzi bardzo wielkie zainteresowanie, tem więcej, że Kniagin wlaśnie w tej partii zdobył sobie największe uznanie w Moskwie i Petersburgu oraz zagranicą.

Jan Kiepusza. Młody niezwykle utalentowany tenor liryczny, którego prasa warszawska przepowiada wielką przyszłość wystąpi u nas we czwartek w „Faustie” w roli tytułowej. Małgorzata śpiewać będzie ulubienica naszej publiczności Lipowska, której śliczny sopran jest powszechnie znany i ceniony. Siebła utalentowana młoda, uroczą Popowiczówna, Mejsa niezawodny Zoppoth, Walentego nasz baryton Schlitz. „Faust” w takiej obsadzie może być istotnie przedstawieniem interesującym.

50 proc. zniżki. W piątek będzie ważna 50% zniżka w Teatrze Nowości na „Pajacyka”, w sobotę zaś w Teatrze Wielkim na „Proroka”.

BIURO KONCERTOWE M. TIERKA.
Piątek, 15. stycznia: Z cyklu koncertów mistrzowskich XIV. VASA PRIMO-DA skrzypek. 34414

Pamiętajcie wszyscy, że 120 sierót przebywających w lwowskich Zakładach wychowawczych T. O. M. przy ul. Wronowskich 2. i przy ul. Złotej 10. we Lwowie, jakoteż sieroty bezdomnie przebywające w Ochronkach i Zakładach T. O. M. w Bełchowie, Tarnopolu, Jarosławiu, Czortkowie, Kołomyi, Przemyślu, tudzież w Poradnieniach dla Matek w Zniesieniu i Lewandówce, których liczba wynosi ponad 1090 głów, zwraca się do społeczeństwa z apelem o poparcie Wieczoru tanecznego odbędzie się mającego dnia 17. stycznia 1925. o godz. 9-tej wieczór w salach Sokola Macierzy, ul. Zimorowicza we Lwowie, z którego czysty dochód przeznaczony jest właśnie na utrzymanie i wychowanie tychże bezdomnych ofiar wojny.

Z Wyższych Kursów Ziemiańskich we Lwowie. Przy egzaminie głównym, który odbył się w grudniu u. r. pod przewodnictwem prezesa Zarządu Wiktora księcia Czartoryskiego i delegatów ministerstwa rolnictwa i D. P. dr. Ihnatowicza i M. M. Morawskiego uzyskali dyplomy następujący słuchacze: W. Bilińska, W. Gawel (z odzn.), Z. Kirchmayerówna, M. Lastowiecka (z odzn.), A. Meyer, Fr. Mycielski, St. Pajczkowski, M. Pomianowska (z odzn.), A. Rey, S. Sikorski, J. Segno, J. Sponner, J. Turnau, M. Żółtowski (z odzn.), A. Żurowski.

(t.) Znowu przejechanie przez samochód. Szofer samochodu nr. 7503. należącego do Fabryki drożdży w Lesienicach, Teodor Kowal, wskutek zbyt szybkiej i nieostrożnej jazdy najechał na ul. Lyczakowskiej na Franciszkę Warczewską, zam. przy ul. św. Piotra i Pawła 5. Ciężko potrąconą kobietę odwieziono do szpitala powszechnego, gdzie dyżurny lekarz stwierdził u niej

Nykoła Bojczuk jako „fabrykant” bilonu groszowego.

50-GROSZÓWKI POJAWIŁY SIĘ WE LWOWIE A POCHODZIŁY Z TŁUMACZA. — „FABRYKANT” ZA FALSYFIKATY KUPOWAŁ ŻYWNOSĆ. — WYNIKI REWIZJI W MIESZKANIU BOJCZUKA. — TAJEMNICZY NAPIS NA NOTESIE.

Lwów, 13. stycznia.

(t.) Ekspozytura policji śledczej we Lwowie ukończyła dochodzenia w sprawie falsyfikatów 50- i 20-groszówek metalowych, które na szczęście w niewielkiej ilości pojawiły się na bruku lwowskim. Dochodzenia te zaprowadziły policję aż do Tłumacza, w okolicach którego znajdowała się mennica prywatna, produkująca z ołowiu z domieszką aluminium monety 50 i 20-groszowe.

Mennicę tę otworzył w dniu 1. lipca 1924 21-letni Nykoła Bojczuk w rodzinnej wsi swojej Cieszyce, w pow. tłumackim. Personal mennicy z zrozumiatych względów był nieczyny i składał się z właściciela i zarazem odiewacza w jednej osobie. Z tego powodu produkcja monet nie była obfita i zbytek ich mógł zafać się również ten sam Nykoła Puszczajac on w otęgu targu w

Tłumaczu, kupując za nie artykuły spożywcze. Przedsiębiorstwo prosperowało dość długo. W końcu ub. roku Bojczuk kupił u przekupki na targu w Tłumaczu 1 kg. sera i zapłacił jej falszywą 50-groszówką. Kobieta zwróciła uwagę na falsyfikat woznemu sądowemu, który oddał Bojczuka w ręce policji.

W mieszkaniu fałszerza zrobiono rewizję w obecność naczelnika gminy i znaleziono przeszło 1 kg. stopu metalowego, foremki odlewne i pilniczki do wygładzenia gotowych odlewów, wreszcie notes z naklejoną na okładce kartką z tajemniczym napisem: „31. maja horoty hroszi”.

Przesłuchany Nykoła Bojczuk przyznał się do fabrykacji i zapewniał, że gotowych falsyfikatów puścił w obieg najwyżej 25 sztuk.

We Lwowie wyłapano ich sztuk za ledwie ośm.

Podpalenie z zemsty i wybuch amunicji.

Wojna o testament. — „Jak się pali jeden, niech się palą wszyscy!” — Straszne sceny podczas pożaru. — Rozbestwieni bracia masakrują widłami ratowników. — Nagła eksplozja. — Spłonęło 20 domów.

Lwów, 13. stycznia.

(t.) Od 15 lat procesował się 40-letni Wasyl Prystawa w Uhercach, pow. gródecki z ojcem swoim Michałem, który pierwotny testament na rzecz Wasyla unieważnił i majątek zapisał po równej części trzem synom. Długotrwały proces rozognił nienawiść syna do ojca i braci, podsyconą przez żonę Wasyla, Paśkę. Wreszcie przyszła ostateczna uchwała sądowa, na mocy której pierwszy testament został unieważniony. W godzinę później palili się zabudowania gospodarcze Prystawów. Mieszkańcy wsi pod kierownictwem naczelnika i sekretarza gminy rzucili się do ratunku.

Tu zaszedł nieoczekiwany wypadek. Młodzi bracia Wasyla, Michał i Fedko, uzbrojeni w widły, rzucili się na ratujących i z okrzykiem: „jak się pali jeden, niech się palą wszyscy”.

poczęli ich odpychać, kłując i raniąc. Powstało okropne zamieszanie.

Michał i Fedko wyrwali ze strzechy płonące snopki i rzucali je na dachy niepalących się domów. Ludzie przekonani byli, iż wszyscy Prystawowie dostali pomieszaną zmysłów, tem więcej, że odpędzisz ratujących, rzucili się na żonę Wasyla, Paśkę i w okrutny sposób zaczęli ją kłami i widłami masakrować.

Grozę widowiska spotęgowały nagłe

eksplozje amunicji, mianowicie granatów ręcznych i karabinowych, które przez czas dłuższy następowały we wnętrzu palących się zabudowań.

O akcji ratowniczej nie mogło być w tych warunkach mowy. Ogień objął i strawił doszczętnie 20 zabudowań sąsiednich.

Policja aresztowała Wasyla i Fedka Prystawów. Żonę Wasyla, Paśkę, obłożnie chorą z powodu pobicia przez szwagrów, na razie pozostawiono w domu na leczeniu. Michał Prystawa zbiegł.

Chciał kolegę utopić w przerebli.

WRESZCIE POD GROZĄ SCYZORYKA WYMUSIŁ PRZYRZECZENIE MILCZENIA. — SZŁO O SPŁATĘ DŁUGU W KWOCIE... 15 ZŁ.

Lwów, 13. stycznia.

(t.) Piotr Józefczyk, 20-letni parobek w Haczowie w pow. brzozowskim, skradł koledze swojemu, Stanisławowi Bieni, 15 złotych. Bienia upominał się nadaremnie o zwrot, a wreszcie zagroził skargą do policji. Józefczyk wówczas wyprowadził go na zamarzniętą rzekę Wisłok i tu zepchnął do pierwszej napotkanej przerebli. Przestraszony Bienia, uderzony kilkakrotnie po głowie, ostatnim wysiłkiem wynu-

rzył się z wody i uchwycił Józefczyka za nogi. To go uratowało od niechybnej śmierci. Wydobywszy się z wody Bienia zagroził, że doniesie o tem policji. Wtedy Józefczyk dobył noża i trzymając go nad głową Bienia, pod grozą śmierci zażądał przysięgi, iż wszystko zachowa w tajemnicy, co przestraszony Bienia przyrzekł.

Policja aresztowała Józefczyka pod zarzutem zbrodni usiłowanego morderstwa.

kontuzje zewnętrzne. Po zaopatrzeniu odwieziono Warczewską do domu.

(t.) Skorzystała z okazji. Lola Brandweinowa, żona kupca, zam. przy ul. Polnej 16., doniosła do policji, iż służąca jej, 15-letnia Katarzyna Krokies, skradła w czasie czyszczenia z pałta

10 dolarów i 5 zł., poczem zbiegła w niewiadomym kierunku.

(t.) Upadek ze schodów. 33-letnia Toncia Miłdowa, zam. przy ul. Pamińskiej 3. wskutek nieostrożności upadła ze schodów w kawiarni City i odniosła liczne obrażenia cielesne. Po-

gotowie ratunkowe po zaopatrzeniu odwieziono Miłdową do domu.

(t.) Do szpitala we Lwowie przywieziono z Aleksandrowa w powiecie lubelskim 24-letniego Jana Grabiasa, który został tam postrzelony w brzuch przez nieznanego sprawcę. Stan Grabiasa jest bardzo groźny.

(t.) Zgon w drodze do szpitala. Pogotowie ratunkowe zabrało z mieszkania przy ul. Kościelnej 5 chorą 66-letnią robotnicę. Tuż przed bramą szpitalną zmarła. Lekarz Pogotowia jako przyczynę śmierci podał starość i wycieńczenie.

(t.) „Grubiej ubrana”. Na żądanie właścicielki restauracji przy ul. Jagiełłowskiej 11. Kóży Fliesserowej, aresztowaną służącą, 14-letnią Marię Hrycakównę, która systematycznie okradła restaurację. Jak zaświadczyła kucharka, Hrycakówna codziennie wychodząc, była „grubiej ubrana”. W czasie rewizji znaleziono u niej kilka serwetek.

(t.) Niecudowne zniknięcie cudotwórcy-uwodziciela. Niedawno donosiliśmy o zdemaskowaniu oszusta, który, udając rabina cudotwórcę, grasował w Łodzi, wyzyskując kobiety, które „konieczności” chciały mieć dzieci, w niezbyt skomplikowany a często skuteczny sposób. Po zdemaskowaniu cudotwórcy, nie czekając odwiedzin policji, udał się z Łodzi.

Ślub panny Stefani Kopernickiej, córki p. Marceliego Kopernickiego, znanego przemysłowca tutejszego z p. Józefem Dobieckim, inżynierem leśnictwa, synem adwokata dra Stanisława Dobieckiego, dyrektora galei. Kasy oszczędności, odbędzie się dnia 17. bm. o godz. pół do 7 wieczorem w kościele OO. Bernardynów.

KURS MODNIARSKI

w Oddziale Techniczno-Przemysłowym Izby handlowej i przemysłowej, ul. Bouarda 5, rozpoczyna się z dniem 19. stycznia b. r. 377

Życie karnawału.

Tradycyjny bal artystów dramatów teatrów miejskich. W sobotę bież. tygodnia, dnia 17. stycznia br. w bogato udekorowanych salach hotelu Krakowskiego odbędzie się bal artystów dramatów, na który wydawane są już zaproszenia w sekretariacie teatrów miejskich (Teatr Wielki — I. piętro — pokój nr. 50a). Ze względu na ściśle ograniczoną ilość osób, pozostała a niewielka ilość zaproszeń otrzymywać można wyłącznie do piątku bież. tygodnia, gdyż w dniu tym lista osób zaproszonych będzie zamknięta. Wytworny bal ten z pewnością i w roku bieżącym zgromadzi najwybitniejsze Towarzystwo Lwowa. Koło uproszonych pp. gospodni i gospodarzy balu czyni zabiegi, by bal ten wypadł wspólnie.

Sprawca licznych napadów na kobiety

został wczoraj ujęty na ul. Boimów.

Lwów, 13. stycznia.

(t.) Wedle prawdziwości w ręce policji wpadł sprawca licznych napadów rabunkowych na samotne kobiety. Wczoraj w Rynku o 12 g. w południe wyrwał z niemacka jakiś osobnik pewnej pani z rak srebrną torbę i począł uciekać w ul. Serbską. Na widok posterunkowego, rzucił torbę i stał się zamieszać w tłum przechodniów. Nie udało mu się to jednak i został schwytany na ul. Boimów. Okazało się, iż jest to znany włódziel, Józef Plekan. Owa pani na policję się nie zgłosiła. Ze względu na toczące się dochodzenia, byłoby wskazane, aby zjawiła się w I. Brygadzie Ekspozytury Policji śledczej przy ul. Kałmiczowskiej.

Składki.

Na maszynę dla sieroty złożył w dalszym ciągu: p. Jaszowska 2 zł., p. Mikołajewiczowa 1 zł., p. Grzywiński z Kalusza 10 zł., inżynier Czesław Hincinger 7 zł.

Z życia ekonomicznego.

Giełda lwowska.

Lwów, 13 stycznia 1925.
OBROTY W AKCJACH.

Bank Hipoeczny 0.56, 0.56¹/₂,
Bk Przemysłowy 0.33¹/₂, 0.34, Po-
kred 0.10 Z. B. K. 0.14, 0.15,
Browary 8.65, 8.60, 8.70, 8.75, 8.80,
8.85, 8.90, Chodorów 4.15, 4.10,
4.05, 4.00, Chybie 5.15, 5.20, 5.25,
Cegielski 0.54, 0.55, 0.56, Gazolina
1.45, 1.50, Nafta 0.56, Rakszawa
1.70, Siersza g. 4.35 Te p. 3.25,
3.30, Zieleniewski 9.05, Cmielów
0.65, 0.70, 0.68, Oikos 1.85, 1.90,
1.95, Parowozy 0.30.

OBROTY W AKCJACH NIEKO- TOWANYCH.

Gazv zachodnie 2.60, Jaworzno
(25) 11.80, 11.60, 11.55, Len 0.33,
0.34, Olkusz 1.20 1.25, 1.30, Prze-
worsk (okaz.) 265.00, 262.00, (im.)
225.00, Schöna 57.00, 59.00, Super-
osiat 1.30, Rolindustria 0.40.

Giełda zbożowa.

Lwów, 13. stycznia
Na Giełdzie obroty w z emnia-
kach przemysłowych, poza giełdą
zastój w transakcjach z powodu
zaniżonych wygórowanych cen. Po-
daż na ogół słaba. Silne zaintere-
sowanie dla maki pszennej i żyt-
niej Tendencja w bilnie zwyklowa.
Uspokojenie ożywione.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych. (Radio). Otwarcie z dn.
13 b. m.

	Przekaz.	Gotówka
Paryż	27.85	27.75
Londyn	24.83	24.81
Nowy Jork	518 00 ¹ / ₂	518 0
Warszawa	100 00	99 00

Ze sportu.

Przed sesją lwowskiego sejmiku piłkarskiego.

Lwów, 13. stycznia.

W poprzednim artykule zaznaczyli-
śmy, że zasadniczym warunkiem roz-
woju ruchu sportowego jest sprężysta,
sprawna organizacja. Sport w dzisiej-
szej swej formie jest ruchem nawskroś
demokratycznym, to też i organizacja
jego oparta jest na szerokim systemie
demokratycznym. Obok swych licznych
dobrych stron ma system demokraty-
czny tę wielką wadę, że nadaje się tyl-
ko dla rozwiniętych i kulturalnie wy-
soko stojących społeczeństw. Prawa
nowyjsza znajduje zastosowanie nie tyl-
ko w życiu politycznym, ale i ruchu
sportowym. Z chwilą gdy obsadzanie
wszelkich władz i urzędów uzależnione
jest od woli szerokiej warstw, koniecz-
nym jest, by stały one na pewnym po-
ziomie, by miały pewne wyrobienie, w
przeciwym bowiem razie dostają się
rządy w ręce nie tylko nieodpowied-
nich, ale częstokroć wprost szkodliwych
osób.

Jeśli chodzi o nasze stosunki, to
niemoty stwierdzić musimy, że wyro-
bienie i kultura sportowa czynników,
mających decydujący wpływ na obsa-
dzenie urzędów i władz, nie stoi na odpo-
wiednim poziomie. Mimo dwudziestolet-
niej tradycji nie zdołaliśmy jeszcze stwo-
rzyć warstwę sportowców, którzyby
potrafili ująć zagadnienia sportowe ze
szerszego horyzontu, niż podwórka klub-
bowego. Wszystkie dotychczasowe
Walne Zgromadzenia minęły się z wła-
ściwym celem. Zamiast zajmować się
ważnymi zagadnieniami, które mogły
zadecydować o przyszłości całego ru-
chu sportowego, woleli szanowni dele-
gaci i przedstawiciele klubów zaba-
wiać się w parlamentaryzmem, kłapi-

Belgia	26.05	25.90
Włochy	21.80	21.70
Hiszpanja	73.75	73.25
Holandja	209.75	209.25
Berlin	123.05	123.03
Wiedeń	73.10	72.80
Sztokholm	139.75	139.27
Chrystjanja	79.25	79.00
Kopenhaga	92.00	92.00
Sofja	3.80	3.70
Praga	15.62 ¹ / ₂	15.52 ¹ / ₂
Budapeszt	—	—
Belgrad	10.60	10.40
Ateny	9.50	9.30
Konstantynopol	2.80	2.75
Bukareszt	2.70	2.60
Helsingfors	13.20	12.90
Buenos Aires	198.00	195.00

Tendencja spokojna.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 13 stycznia.

Dziś tendencja niezmieniona,
chwiejna Obrót ożywiony.

Dolary amer. 5.18 do 5.18¹/₂,
dol. kanadyjskie 5.14¹/₂, do 5.15
korony czeskie 0.15¹/₂, do 0.15¹/₂,
leje 0.02¹/₂, do 0.02¹/₂, franki franc.
0.27¹/₂, do 0.27¹/₂, frank szwajcarski
1.00 do 1.02, funty szterl. 23.80
do 24.00, Ruble a. 500 i a 100
za 1 tys. 0.00 zł. do 0.00 zł.
drobne za 1 tys. 0.00 do 0.00 zł.
niemieckie tys. stare za 1 tys.
0.42 do 0.45 gr., korony austr. za
tys. 0.07—0.07¹/₂ gr.

Złoto: 20 kor. 21.75 do 21.90,
20 frank. 19.75 do 19.80, 20 marki
24.85 do 25.00, 10 rubli 26.85 do
27.95 gr.

Srebro: kor. austr. 0.44¹/₂, — 0.44¹/₂,
5-kor. austr. 2.32—2.35, floreny
1.18—1.20, srebr. ruble 1.88—1.90,
kopieiki za rubel 0.84—0.86.

pozostawało przy dawnej. Z chwiłą
dokonana wyborów energia i zapal-
nikowy, dla ewentualnych propozycji i
projektów nie znajdowano zaintereso-
wania, starano się jak najprędzej wy-
czepać porządek dzienny i udać się na
błogi całoroczny odpoczynek. Władza
dostawała się w ręce nowego, na pod-
stawie kompromisu wybranego Zarzą-
du, który odrabiał konieczną państwy-
zną, wystrzegając się pilnie inicjatyw
i inowacji w jakimkolwiek bądź kie-
runku.

Tegoroczny Zarząd LZOPN-u zrozumi-
ał wreszcie, iż w ten sposób dalej być
nie może, to też wystąpił z kilkoma
projektami, których wartość ocenimy w
artykule następnym. N. S.

Warszawski A. Z. S. przegrywa w
St. Moritz 5:0. Jak donieśliśmy, wyje-
chała drużyna A. Z. S. warszawskiego
do St. Moritz, gdzie rozgrywa szereg
zawodów w hokeju na lodzie. Pierw-
szy występ drużyny warszawskiej za-
kończył się klęską 5:0 (2:0). Szwajca-
rzy mieli od pierwszej chwili znaczną
przewagę i zdobyli w pierwszej połowie
dwa punkty. Pod koniec gry zdobywa-
ją gospodarze w przeciągu trzech mi-
nut trzy dalsze punkty.

Gazety szwajcarskie piszą o A. Z. S.,
że muszą się jeszcze wiele uczyć. Wie-
le do życzenia pozostawia technika ude-
rzeń.

Dalszy ciąg turnie włoskiego przy-
niósł Rapidowi nierozegraną w Medjo-
lanie z F. C. Milano 4:4.

Z sali odczytowej.

Teatr grecki a my.

Wykład J. Parandowskiego.

Lwów, 13. stycznia.

(j. p.) Wytworny esteta i sub-
telny ironista p. Parandowski, o-
bierając dla swego wykładu przed-
miot tak czcigodny jak „Teatr
grecki” pozwolił sobie nie ukłę-
knąć pobożnie przed swoim tema-
tem, lecz spojrzeć nań z wyżyn
kultury. 20 wieku okiem krytyka,
którego sądu nie zaciemni ją ani
nie krepują utarte pojęcia i formuły
scholastyczne.

I z tego punktu widzenia uka-
zał nam maski i koturny, karyka-
turalne wstawienie postaci aktora
a nawet olbrzymi, napędzający nas
czcigodnym i podziwem lej teatru gre-
ckiego, jakoteż orkiestrę i chóry
jako prymitywy, które wystarczały
gustom estetycznym publiczności
zaedwe do IV wieku przed Chr.
Po swolm wspaniałym wykwiecie
z obzędów djonizyjskich teatr
grecki po jednym wieku świetno-
ści grzęźnie w kanonach i szablo-
nach, nie umiając przezwyciężyć
krepujących go form obrzędowych.

To też już w IV wieku przed
Chr. następuje zubożenie dla
teatru klasycznego, twórczość dra-
matyczna jałowuje a w Rzymie
Cezarów galwanizuje się ten prze-
żytek od czasu do czasu pomysło-
wością i wspaniałością inscenizacji,
podobnie jak dziś sztuka odtwór-
cza otrzymuje pierwszeństwo przed
sztuką twórczą. Ulubionem wido-
wiskiem sta e się pantomina zbli-
żona w swych pierwiastkach do
dzisiejszej sztuki filmowej. Prele-
gent przeprowadził i bardzo ciekawą
analogię pomiędzy ową epoką
a nastrojami publiczności i postu-
latami teatru współczesnego, po-
czem zakończył wyrażeniem po-
glądu, że najstosowniejszą odtwór-
czynią teatru klasycznego byłaby
marionetka.

Na pogląd ten zapewne nie
wszyscy mogliby się zgodzić, nie-
mniej wykład p. Parandowskiego,
opracowany b. barwnie i interesu-
jąco spotkał się z żywym pokla-
skiem licznie zebranego audytorjum.

NOWY „CAR” ROSJI.

W. ks. Cyryl Włodzimierzowicz, któ-
ry niedawno został proklamowany ce-
rem Rosji „in partibus infidelium”.

Rzeczy ciekawe.

Rak jest uleczalny przez wczesną operację.

Londyn, w styczniu.

(+) Najśłynniejszy chirurg an-
gielski Moynihan, wyraził niezłom-
ne przekonanie, że rak, ta straszna
choroba uważana za nieuleczalną,
może być radykalnie usunięty dro-
gą wczesnej operacji. Główna trud-
ność polega na odnalezieniu miej-
sca choroby. Moynihan z naciskiem
podkreśla i wzywa lekarzy do roz-
powszechniania tej prawdy, że przy
wszystkich wypadkach raka za-
wczasu podjęty zabieg operacyjny
raz na zawsze usuwa raka i przy-
wraca zdrowie. Zabieg taki nie jest
bynajmniej niebezpieczny, dlatego
chorzy nie powinni podlegać rozpa-
czy i uważać się za zgubionych,
lecz odrazu po zauważeniu choro-
by oddać się pod skalpel chirurga.

Ulice na piętrach.

Nowy Jork, w styczniu.

Grono architektów w Nowym
Jorku wypracowało na polecenie
władz miejskich projekt urządzenia
ulic w śródmieściu o trzech pię-
trach. Obecnie istniejące ulice po-
zostają nadal dla ruchu samocho-
dów ciężarowych; ponad nimi tuż
przy kamienicach poruszają się ma-
ta na specjalnych „ulicach pierwsze-
go piętra” pojazdy lżejsze, pozo-
stawiając środek „ulicy parterow-
wej” odstąpiony celem dopuszcze-
nia światła, zaś chodniki dla pie-
szych mają być położone na dru-
gie piętro. Chodzi tu o rozwiązanie
problemu, który miałby ułatwić
wzrastający wciąż ruch uliczny w
Nowym Jorku.

(+) Ferdynand Loewe, wybitny mu-
zyk-kompozytor i dyrygent wiedeński,
b. dyrektor Akademii muzycznej, zmarł
onegdaj we Wiedniu. Złoty spalono
w krematorium.

(+) Świecące lalki pojawiły się jako
nowość w N. Jorku. Są one sporządzo-
ne z masy świecacej — w nocy i mają
służyć do uspokojenia rozkapryszonych
dzieci. Takie bobo, destawszy w rączki
lalkę, widzialną nawet wśród ciemności,
łatwiej zasypia — i nie niepokoi rodzi-
ców, krzykiem.

Dancingi domowe na karnawał!

urządza światowej marki

GRAMOFON

His Master's Voice
Głos swego pana

„GŁOS SWEGO PANA“

His Master's Voice
Głos swego pana

wykonujący najaktualniejsze i najulubieńsze nowości muzyczne.

Gramofon ten o najnowszej konstrukcji (system RADIO z podkładką mikrofonową) przez pierwszorzędných znawców i cały świat UZNANY ZA NAJDOSKONALSZY,

posiada wzorową i wyraźną reprodukcję, zupełnie wolną od szmerów.

Przynosi on wszystkim:

Podniecie do życia towarzyskiego.
Uprzejmienie pobytu w domu.
Urozmaicenie życia rodzinnego.Możność zabawienia się i połańczenia.
Zamiłowanie muzyki.
Przegląd nowoczesnej muzyki.The Gramophone Co. Ltd. London. Jeneralny przedstawiciel na Polskę
Kraków **Józef WEKSLER** **Lwów**

Florjańska 25, tel. 1241

Sykstuska 2, tel. 724.

Demonstruje się bez przymusu kupna. Zlecenia dla kupców wykonuje się tylko w Krakowie.

WASSER i REISSOWIE ul. Korniaktów 3

(Dom Narodny)

polecają na czas karnawałowy:

Markizety białe, kolorowe i w kwiaty, Opale, Jedwabie,
Zefiry, Szyfony marki „Tannwalder“.

360-3

Tylko dla grosistów.

Nauka i wychowania

KURSY HANDLOWE Z. OLSZEWSKIEGO

Lwów, Kurkowa 38.

przyjmuje do 15. stycznia 1925

na 5-miesięczne

WPISY KURSY KSIĘGOWOŚCI

kupieckiej i bankowej.

Kursy ranne lub wieczorne. — Ilość osób ograniczona. — Podręczniki z biblioteki szkolnej. — Informacje i wpisy od 10 12-ej i od 4—6-ej.

Kurs pisania na maszynach

6 sytemów maszyn. 258

DR. PRAW udziela lekcji języka włoskiego i francuskiego. Wiadomość Biełowskiego 4. parter na prawo, między 6—7. 343 4

Małżeństwa

URZĘDNIK gospodarczy, lat 52, wdowiec samotny pragnie poznać osobę również starszą, jako przyjaciółkę wspólnego życia, niezależnej, sympatycznej, łagodnego charakteru, najchętniej zarządczyni (gospodyni) instytucji, duchownych, rządowych lub też pod., by za wpływem osoby tej mieć posadę. Łaskawe zgłoszenia pod S. W. poste rest. Chodorów. 370

Posady i prace

ZAKŁADY graficzne w Krakowie przyjmują natychmiast jednego maszynistę litograficznego, obznajomionego dokładnie z przedrukami, jednego przedrukacza, oraz praktykanta maszynowego. Dla kawalerów zapewnione mieszkania, opał. Zgłoszenia z odpisami świadectw skierować należy pod „Zakłady graficzne”. Biuro ogłoszeń Prasa w Krakowie, Karmelicka 16. 317-3

ADMINISTRACJA lasów i dóbr Jaryczów nowy może polecić Panom Właścicielom 2 młodych egzaminowanych leśniczych bezwzględnie uczciwych i zasługujących w zupełności na zaufanie. 360-2

Mieszkania, lokale, sklepy

POKOJU na biuro z osobnym wejściem w okolicach ul. Senatorskiej, ul. Akademickiej, Predry, Łazińskiego itp. poszukuje. Zgłoszenia w Administracji.

Różne

Motory ropne od 6 do 2000 HP. Urządzenia młyńskie. Prasy do oleju. Obrabiarki do metali i drzewa na dogodne spłaty, oraz transmisje, turbiny, pąsy, oleje, smary, ropę, papę, blachę pocynkowaną poleca:

„PILOT“

Lwów, ul. Batorego 4.

Oddziały: w Tarnopolu i Podwołoczyskach. 8593-15

Techniczna porada bezpłatnie.

Wydział Rady Powiatowej w Jaworowie. L 18

Konkurs

379 3

na 5 posad akuserek okręgowych z siedzibą w Bonowie, Nabaczowie, Olzaniczy i Tuczapach z płacą roczną 200 zł. Termin wnoszenia podań do końca stycznia 1925.

Z Zarządu powiatowego:

Sekretarz:

Chlebowski wr.

Czermak wr.

KOLPORTERZY lub KOLPORTERKI

zostaną natychmiast przyjęte. Wiadomość w Adm. „Gazety Porannej” Senatorska 6 parter.

Podpisane Instytucje Finansowe
w swoich Zakładach na obszarze Małopolski

począwszy od 1. stycznia 1925 roku

oprocentowują wkładki na książeczki złotowe, jakoteż w obcej walucie (dolarowe)

po 12% w stosunku rocznym

zaś wkładki wiązane conajmniej na trzy miesiące po 14% p. a. 119

Podatek rentowy od tych odsetek ponosi Instytucja

Akcyjny Bank Hipoteczny
Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie
Bank Handlowy w Warszawie
Bank Małopolski
Bank Unii w Polsce
Miejska Kasa Oszczędności we Lwowie
Polski Bank Handlowy
Powszechny Bank Kredytowy
Powszechny Bank Związkowy w PolsceAkcyjny Bank Związkowy
Bank Dyskontowy w Warszawie
Bank Komercyjny w Krakowie
Bank Towarowy w Warszawie
Łódzki Bank Depozytowy
Polski Bank Gwarancyjny
Polski Bank Przemysłowy
Powszechny Bank Obrotowy
Ziemny Bank Hipoteczny
Ziemski Bank Kredytowy.

NARTY, ŁYŻWY, SANKI

zagraniczne i krajowe, kijki bambusowe, leśne, wiązane Hütte da i Bilgeri, BUTY narciarskie krajowe i zagraniczne, jakoteż wszelkie przybory narciarskie sprzedaje po cenach fabrycznych i bez konkurencji.
Jakób Rosenman,
Lwów, Akademicka 26. — Tel. 19-61.

Fortepiany, pianina,

fisharmonje

renomowanych fabryk na składzie.

Okolicznościowo są i używane.

Ceny niskie, także na raty. 8614

KONRAD KAIM i SYN,

Lwów, Kopernika 16. — Tel. 20-45.

OGŁOSZENIE.

Towarzystwo eskontowe i kredytowe, stow. zarej. z ogr. por. w Kozowie, zawiadamia niniejszym na podstawie § 37 statutu, że na dniu 25. stycznia 1925 r. o g. 18 odbędzie się w lokalu Towarzystwa powołane Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z następującym porządkiem dziennym:

1. Rozwiązanie i zlikwidowanie Towarzystwa.
2. Wybór likwidatorów i Rady nadzorczej,
3. Wnioski członków.

Dyrektor:

N. Karpen. I. Kohn. 380

Zakłady Przemysłowe
INŻ. STANKIEWICZA,
Lwów, ul. Franciszkańska 11

wykonują wszelkie naprawy maszyn drukarskich, gorzelniarskich, rolniczych, motorów, armatury, wszelkie roboty tokarskie.

SPAWALNIA

autogenem części peknietych i polamanych z żelaza, stali, brązu i aluminium. Naprawa rezerwuarów i beczek pogiętych i peknietych na dacie, benzynie i spirytus itp. NACINANIE SKALI i podziałek milimetrycznych: wykonanie drobniejszych aż do największych przedmiotów uskutecznia się na maszynach precyzyjnych, najnowszych typów w najkrótszym czasie. 8801

Maszyna drukarska

z fabryki w Augsburgu, format 57/84, w bardzo dobrym stanie, popęd elektryczny lub na korbę, zaraz do sprzedania.

Bliższa wiadomość w drukarni Spółki Akcyjnej Wydawniczej, Lwów, Chorążczyzna 31, od 8—3.

„ANDRÉ“
LWÓW, PLAC MARJACKI 9.WYTWORNE ARTYKUŁY MOD MĘSKICH
Bielizna, Krawaty, Kapelusze Trykoty i t. p.
TYLKO z pierwszorzędných fabryk światowych.
Ceny specjalnie zredukowane!„ANDRÉ“
LWÓW, PLAC MARJACKI 9.

Restauracja Lasockiego obecnie Górski pl. Marjański 3 odnowiona.

II. śniadanie 70 gr.
Obiad 1-25 gr.
Kolacja z 2 dań 90 gr.